

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών «Παν. & Αγλαΐας Κυριακού»	
<u>Νοσηλευτικό Πρωτόκολλο Κλινικής Πρακτικής:</u> Φροντίδας Σημείου Εξόδου του Κεντρικού Φλεβικού Καθετήρα Αιμοκάθαρσης	
Ομάδα Σύνταξης: <ol style="list-style-type: none">1. Δέσποινα Κουμπαγιώτη, ΠΕ Νοσηλευτική, MSc, PhD2. Γεωργία Βόγγλη, ΤΕ Νοσηλευτική3. Ειρήνη Παττά, ΤΕ Νοσηλευτική4. Παγώνα Αναστασίου, ΤΕ Νοσηλευτική, MSc	
Επιμέλεια: Γραφείο Εκπαίδευσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Αλεξάνδρα Δρακάκη, ΠΕ Νοσηλευτική, MSc	
Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Δρ. Μαρία Γέραλη, ΠΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ, MSc, PhD	
Εγκρίσεις: 1. Νοσηλευτική Διεύθυνση	<p>Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ Δρ. ΓΕΡΑΛΗ ΜΑΡΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ Γ.Ν.Π.Α. «Π. & Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ»</p> <p>ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΑΛΗ</p>
2. Επιστημονικό Συμβούλιο	ΠΡΑΚΤΙΚΟ 8 ^{ης} Συνεδρίασης 30.5.2024 (Θ:2)
3. Διοικητικό Συμβούλιο	ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15 ^{ης} Συνεδρίασης Ε.Η.Δ 19.6.2024 (Θ:5)

Νοσηλευτικό Πρωτόκολλο Κλινικής Πρακτικής:

Σκοπός

Η ασφαλής και αξιόπιστη φροντίδα του σημείου εξόδου του ΚΦΚ αιμοκάθαρσης, η εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του και η πρόληψη επιπλοκών.

Εισαγωγικά στοιχεία

Η αγγειακή προσπέλαση αποτελεί προϋπόθεση για τη διεξαγωγή της αιμοκάθαρσης. Οι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες (ΚΦΚ) αιμοκάθαρσης επιτρέπουν την εφαρμογή αιμοκάθαρσης με υψηλές αιματικές ροές σε παιδιατρικούς ασθενείς με έκπτωση της νεφρικής λειτουργίας.

Η διαχείριση των ΚΦΚ περιλαμβάνει τη διατήρηση της βατότητάς του, την πρόσβαση στον καθετήρα και τη φροντίδα του σημείου εξόδου του καθετήρα.

Η διατήρηση και η ακεραιότητα της αγγειακής προσπέλασης απαιτεί ειδική φροντίδα, ιδιαίτερα στα παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο εμφάνισης επιπλοκών εξαιτίας της αυξημένης σωματικής δραστηριότητας, δυσχέρειας στην κατανόηση της διαδικασίας και στη συνεργασία.

Η φροντίδα του σημείου εξόδου του ΚΦΚ αιμοκάθαρσης, τηρώντας όλες τις βασικές αρχές, εξασφαλίζει την αποτελεσματική λειτουργία, τη διατήρηση της μακροβιότητάς του και την πρόληψη ανάπτυξης λοιμώξεων.

Βασικές αρχές

- Εφαρμογή άσηπτης τεχνικής.
- Εφαρμογή υγιεινής χειρών.
- Χρήση φραγμών προφύλαξης (μάσκα, αποστειρωμένα γάντια).
- Συγκέντρωση απαραίτητου εξοπλισμού.
- Επισκόπηση και έλεγχος σημείου εξόδου για πιθανή λοίμωξη.
- Αντισηψία δέρματος με κατάλληλο διάλυμα.
- Τοποθέτηση κατάλληλου επιθέματος.

❖ Αναλυτική Προσέγγιση- Αιτιολόγηση Πρωτοκόλλου

A) Απαραίτητο Υλικό

- ✓ Αλκοολούχο διάλυμα χλωρεξιδίνης 2% (εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ιωδιούχος ποβιδόνη 10%, ή 70% αλκοόλη)
- ✓ Αποστειρωμένα γάντια
- ✓ Γάντια μιας χρήσης
- ✓ Αποστειρωμένες γάζες
- ✓ Χειρουργικές μάσκες
- ✓ Αντιμικροβιακή αλοιφή (σε περίπτωση λοίμωξης)
- ✓ Αποστειρωμένο διάφανο ημιδιαπερατό επίθεμα ή επίθεμα γάζας (χρήση επίσης όταν το σημείο εξόδου παρουσιάζει αιμορραγία ή έκκριμα) ή επίθεμα εμποτισμένο με χλωρεξιδίνη

B) Εφαρμογή Πρωτοκόλλου

ΒΗΜΑ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ- ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ- ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
1	Ταυτοποιήστε τον παιδιατρικό ασθενή.	Διασφάλιση ατομικότητας και αποτροπή λαθών.
2	Ενημερώστε - εξηγήστε στο παιδί και την οικογένεια την επικείμενη τη διαδικασία.	Μείωση του άγχους του παιδιού. Προαγωγή συνεργασίας με την οικογένεια και προαγωγή κλίματος εμπιστοσύνης.
3	Κλείστε πόρτες και παράθυρα.	Πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων.
4	Φορέστε μάσκα.	Πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων.
5	Φορέστε μάσκα στο παιδί.	Πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων.
6	Εφαρμόστε υγιεινή των χεριών.	Πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων.
7	Ζητήστε στον ασθενή να στρέψει το κεφάλι του αντίθετα από το σημείο εξόδου.	Διευκόλυνση της διαδικασίας.
8	Φορέστε καθαρά γάντια μιας χρήσης και απομακρύνετε το παλαιό επίθεμα.	Πρόληψη έκθεσης σε βιολογικά υγρά.
9	Αφαιρέστε τα γάντια και εφαρμόστε υγιεινή χεριών.	Παροχή προστασίας κατά των λοιμώξεων.
10	Επισκοπήστε το σημείο εξόδου για σημεία φλεγμονής (οίδημα, ερυθρότητα, εκροή υγρού). Σε περίπτωση εκροής υγρού, λάβετε καλλιέργεια από το σημείο με αποστειρωμένο βαμβακοφόρο στυλεό.	Έγκαιρη αντιμετώπιση λοίμωξης.
11	Φορέστε αποστειρωμένα γάντια ή καθαρά γάντια μιας χρήσης.	Προστασία από ανάπτυξη λοιμώξεων.
12	Φροντίστε το σημείο εξόδου με γάζες εμποτισμένες με αντισηπτικό δ/μα με κυκλοτερή κίνηση από το κέντρο προς	Προστασία από ανάπτυξη λοιμώξεων.

ΒΗΜΑ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ- ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ- ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
	την περιφέρεια. Επαναλάβετε τη διαδικασία 3 φορές με ξεχωριστή γάζα. Διαθέστε 2 λεπτά για να στεγνώσει το αντισηπτικό δ/μα.	
13	Σε περίπτωση λοίμωξης, τοποθετήστε αντιμικροβιακή αλοιφή στο σημείο εξόδου.	Αντιμετώπιση της λοίμωξης.
14	Τοποθετήστε το αυτοκόλλητο επίθεμα.	Διασφάλιση της σταθερότητας του καθετήρα και προστασία από την ανάπτυξη λοιμώξεων.
15	Καταγράψτε τη φροντίδα του σημείου εξόδου του καθετήρα και τα ευρήματα στο αντίστοιχο νοσηλευτικό έντυπο.	Τεκμηρίωση της νοσηλευτικής φροντίδας.
16	Αλλάξτε το διάφανο επίθεμα ή επίθεμα χλωρεξιδίνης κάθε 7 ημέρες, το επίθεμα γάζας κάθε 2 ημέρες ή κάθε φορά που το επίθεμα δεν είναι απόλυτα στεγανό, έχει ξεκολλήσει μερικώς, ή υπάρχει εκροή υγρού.	Πρόληψη ανάπτυξης λοιμώξεων.
17	Καταγράψτε τα βήματα που ακολουθήσατε στη λίστα ελέγχου (check-list) πρωτοκόλλου.	Αξιολόγηση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου μέσω της μέτρησης του βαθμού συμμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας.

Βιβλιογραφία

1. Buetti N, Marschall J, Drees M, Fakhri MG, Hadaway L, Maragakis LL, Monsees E, Novosad S, O'Grady NP, Rupp ME, Wolf J, Yokoe D, Mermel LA. Strategies to prevent central line-associated bloodstream infections in acute-care hospitals: 2022 Update. *Infect Control Hosp. Epidemiol.* 2022;43(5):553-569.
2. Κέντρο Κλινικής Επιδημιολογίας και Έκβασης Νοσημάτων (CLEO). Εισαγωγή και φροντίδα των Κεντρικών Φλεβικών Καθετήρων σε παιδιά και ενήλικες. Εκδόσεις Τεχνόγραμμα*med*. Αθήνα 2015.
3. Queensland Health Guideline (2018). Hemodialysis catheters. Διαθέσιμο σε: https://www.health.qld.gov.au/data/assets/pdf_file/0025/444670/icare-haemodialysis-guideline.pdf (Πρόσβαση: Ιανουάριος 2024)
4. The Sydney children's Hospitals Network (2023). Central Venous Access Devices. Practice Guideline. Διαθέσιμο σε: <http://www.schn.health.nsw.gov.au/policies/pdf/2013-9037.pdf> (Πρόσβαση: Ιανουάριος 2024).
5. O'Grady NP, Alexander M, Burns LA, Dellinger EP, Garland J, Heard SO, Lipsett PA, Masur H, Mermel LA, Pearson ML, Raad II, Randolph AG, Rupp ME, Saint S; Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee (HICPAC). Guidelines for the prevention of intravascular catheter-related infections. *Clin Infect Dis.* 2011 (Updated 2017);52(9):e162-93.
6. Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Emerging and Zoonotic Infectious Diseases (NCEZID), Division of Healthcare Quality Promotion (DHQP). [Catheter Exit Site Care Audit Tool](#) & [Hemodialysis Catheter Exit Site Care Checklist](#). Last Reviewed: January 11, 2023.